

Оптимальне поєднання форм і методів перестраховання

Кнейслер Ольга Володимирівна,

доцент кафедри фінансів суб'єктів

господарювання і страхування

Тернопільського національного

економічного університету,

кандидат економічних наук, доцент

Анотація

У статті розглянуто основні методи та форми перестраховання. Охарактеризовано переваги та недоліки факультативного і облігаторного методів перестраховання, здійснено порівняльний аналіз пропорційної та непропорційної форми його проведення. Визначено оптимальні умови договорів перестраховання з позиції впорядкування його основних форм і методів.

Ключові слова: перестраховання, факультативне перестраховання, облігаторне перестраховання, пропорційне перестраховання, непропорційне перестраховання, перестраховальна комісія, перестраховий брокер.

Постановка проблеми. Важливою умовою соціально-економічного розвитку України є формування ефективної системи страхового захисту громадян і суб'єктів господарювання від негативного впливу ризиків, які виникають у різноманітних сферах життєдіяльності людства. Водночас специфіка функціонування страхового ринку пов'язана з ризиковим характером страхової діяльності, імовірністю настання страхових подій, і як наслідок, невизначеним розміром страхової виплати. В таких умовах особливе місце належить перестрахованню, яке здатне забезпечити додаткові гарантії надання страхового захисту, а відтак соціально-економічну стабільність і безпеку суспільства, розвиток підприємництва, ефективний захист майнових інтересів громадян за широким колом ризиків.

Ефективність перестраховального захисту багато в чому залежить від вибору форми та методу перестраховання, які повинні задовольняти інтереси учасників перестраховальних відносин. Саме тому особливої актуальності набуває оптимальне впорядкування основних елементів єдиного комплексу перестраховальних відносин, що дасть можливість більш детально пізнати глибинну сутність перестраховання та визначити пріоритети і напрями розвитку перестраховального ринку.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Проблеми наукового обґрунтування форм та методів перестраховання досліджувала значна кількість вітчизняних і зарубіжних науковців, серед яких: В.Д. Базилевич, А. Артамонов, М.В. Мних, І.А. Постнікова, С.С. Осадець, Н.В. Ткаченко, К.Є. Турбіна, Я.П. Шумелда. Однак, подальшого розгляду та узагальнення потребують проблеми визначення оптимальних умов договору перестраховання з позиції впорядкування його основних форм і методів.

Метою дослідження є здійснення порівняльного аналізу форм та методів перестраховального захисту і визначення оптимального їх поєднання, що створює передумови збалансування інтересів усіх учасників забезпечення страхового і перестраховального захисту.

Виклад основного матеріалу. У вітчизняній і зарубіжній літературі неоднозначним є трактування форм і методів перестраховання, що негативно позначається на перестраховальній практиці. Це зумовлює плутанину в основних базових поняттях перестраховальної діяльності, невідповідність їх тлумачення реальному змісту перестраховальних відносин.

Так, одні науковці виокремлюють дві форми перестраховання - пропорційну і непропорційну [2, 90-91; 4, 35-49; 14, 55; 16, 307-308], тоді як у інших – ці поняття наводяться як методи або види перестраховання [5, 23-96; 7, 39; 15, 477]. Водночас серед дослідників панує різна думка і стосовно розподілу перестраховання на факультативне і облігаторне: перша група вчених характеризує наведені поняття як методи передачі ризиків, друга - як форму узятих зобов'язань.

На нашу думку, доцільно виділити дві форми перестраховання - пропорційну і непропорційну, організація яких може відбуватися за рахунок факультативного, облігаторного та факультативно-облігаторного методів передачі ризиків. При цьому зазначимо, що пропорційне і непропорційне перестраховання, так як і факультативне й облігаторне, може містити ознаки і форми, і метода перестраховання.

Факультативне перестраховання є найдавнішим методом перестраховання, який займав домінуючі позиції на початкових етапах становлення ринку перестраховання. Техніка проведення факультативного перестраховання за багатьма аспектами нагадує пряме страхування, відповідно до якого кожен ризик вивчається ретельно і докладно, оцінюється індивідуально, приймається на перестраховання окремо, добровільно погоджуються умови проведення перестраховання. І як зазначено у підручнику “Страхування” за редакцією С.С. Осадця, “договір факультативного перестраховання - індивідуальна угода, що найчастіше стосується одного ризику. Головна особливість цього методу перестраховання міститься у можливості індивідуальної оцінки ризику” [12, 375]. Однак для факультативного методу перестраховання, за якої оптимізуються інтереси усіх сторін перестраховального процесу, характерні як переваги, так і недоліки.

Так, індивідуальна оцінка кожного окремого ризику передбачає великі затрати праці та тривалий термін оформлення договору перестраховання, що призводить до громіздкості такої процедури, особливо в умовах неодноразового продовження факультативного перестраховання. Необхідність відновлення факультативного договору зумовлює нові витрати, оскільки автоматична його пролонгація неможлива. Крім того, тривалий термін для ухвалення рішення щодо укладання перестраховального договору за таким методом може призвести до того, що страховий випадок за договором страхування настане раніше, ніж договір перестраховання почне діяти. При цьому необхідно зазначити, що факультативний метод має широке застосування при страхуванні великих ризиків. Відтак страховик втратить

підтримку перестраховика, можливості забезпечення перестраховального захисту та виконання страхових зобов'язань, що підриває його страхову платоспроможність та знижує фінансову стійкість.

При укладанні договору перестрашування цедент зобов'язаний подати перестраховику повну інформацію про ризик, який необхідно перестрахувати. Повторне проведення факультативного перестрашування розкриває для контрагентів і конкурентів основні положення андеррайтерської політики цедента, що є одним із суттєвих недоліків такого методу перестраховальних відносин.

Визначаючи недоліки факультативного перестрашування, Н.В. Ткаченко стверджує, що “комісія при факультативному перестрашуванні, як правило, не передбачається або ж встановлюється нерегулярно” [14, 57]. Дозволимо собі не погодитися з таким твердженням автора, оскільки цедент і перестраховик на добровільних засадах встановлюють у перестраховальному договорі, як розмір перестраховальної премії, можливі витрати за перестраховальним ризиком, так і вид й величину комісії у перестрашуванні. І як наголошує А. Артамонов, “факультативне перестрашування зумовлює відносно вищі витрати для перестраховика порівняно з облігаторним перестрашуванням, і ризики при цьому часто бувають небезпечнішими. Тому ставка комісії, яка допустима при факультативному перестрашуванні, є нижчою від комісійних, передбачених в пропорціональних облігаторних договорах” [1, 4-35; 15, 8]. Зазначимо, що у страховій літературі розрізняють різні види комісій у перестрашуванні, серед яких, на нашу думку, найбільшого поширення у вітчизняній практиці набули такі види:

1. Перестраховальна комісія, як плата, яку перестраховальник утримує з перестраховика за укладання і супровід договору страхування [16, 318]. При цьому одні науковці перестраховальну комісію ще називають оригінальною, розподіляючи її за методом розрахунку на такі види: фіксовану комісію, комісію з прибутку, фактичну комісію і т.д [16, 478-479]. Інші вчені розмежовують ці два види комісії за рівнем розміщення ризику та джерелом її

виплати, виокремлюючи оригінальну комісію, що встановлюється на рівні цесії (первинному розміщенні ризику) і визначається вирахуванням із страхової премії на користь цедента за передачу ризику у перестраховання, та перестраховальну - у ретроцесії (вторинному розміщенні ризику), яку отримує ретроцедент від ретроцесіонера у вигляді частини перестраховальної премії за переданий останньому ризик [10, 338-339; 4, 26]. Ми розділяємо думку представників першого підходу, оскільки перестраховальна комісія є оригінальною у договорі перестраховання, сутність якої не змінюється залежно від рівня розміщення ризику та джерела виплати. При цьому зазначимо, що за другим підходом автори розрізняють оригінальну та перестраховальну комісію залежно від моменту її сплати. Так, оригінальна комісія визначається вирахуванням із страхової премії на користь цедента ще до передачі премії перестраховику, тоді як перестраховальна - після її передачі і трансформації у перестраховальну премію.

2. Брокерська комісія, щодо визначення якої у вітчизняній і зарубіжній літературі ведуться дискусії. Так, Т.А. Ротова, О.Д. Вовчак під брокерською комісією розуміють вирахування із страхової премії на користь перестраховального брокера, який є посередником на ринку перестраховання [3, 280; 10, 339]. Науковці визначають страхові премії джерелом виплати винагороди перестраховальному брокеру. Відповідно брокерську комісію, за їх твердженням, отримує брокер від перестраховальника.

При цьому В.В. Рєзнікова стверджує, що “брокерська комісія - відрахування з премії на користь брокера слугує для покриття витрат, пов’язаних із розміщенням перестраховального договору, і враховує прибуток. Перестраховий брокер отримує винагороду від перестраховика, представляючи при цьому інтереси страховика (перестраховальника)” [11, 90]. Автор чітко визначає призначення брокерської комісії у перестрахованні, однак незрозумілою є її позиція стосовно того, що перестраховик отримує винагороду від перестраховика, захищаючи інтереси перестраховальника. Аналогічну думку розділяють В.Д. Базилевич, зазначаючи, що “якщо в перестраховому

договорі брав участь брокер, перестраховик мусить оплатити брокерські комісійні” [2, 414] та А. Артамонов, наголошуючи на “...так званій брокерській комісії або просто брокерських, які оплачуються перестраховиками перестраховальному брокеру” [1, 4].

Спробуємо розв’язати полеміку навколо визначення брокерської комісії, з’ясувавши окремі аспекти діяльності перестраховального брокера.

У Сучасному економічному словнику поняття брокерської комісії трактується “як плата, отримана брокером з клієнта, за дорученням якого виконується угода за посередницькою діяльністю, за рекомендаціями” [8]. Відповідно брокер отримує плату від клієнта, інтереси якого він задовольняє, надаючи посередницькі послуги. При цьому в Розпорядженні Державної комісії з регулювання ринків фінансових послуг України “Про затвердження Положення про реєстрацію страхових та перестрахових брокерів і ведення державного реєстру страхових та перестрахових брокерів” зазначено, що перестрахові брокери здійснюють за винагороду посередницьку діяльність у перестрахованні від свого імені на підставі брокерської угоди із страховиком, який має потребу у перестрахованні як перестраховувальник [9]. Отже перестраховальні брокери укладають угоду із страховиком, який зацікавлений у їх посередницьких послугах, прагнучи отримати певну винагороду за свою діяльність у вигляді брокерської комісії. Таким чином, у перестраховальній практиці брокери представляють інтереси клієнтів (прямого страховика, перестраховувальника), тому у більшості випадків брокерська угода із усіма фінансовими зобов’язаннями укладається саме з ними. Дуже рідко, однак таке буває на практиці, перестраховики можуть вдаватися до послуг перестраховального брокера, пропонуючи свої можливості з надання перестраховального захисту. Тому, на нашу думку, брокерська комісія - це частина страхової (перестраховальної) премії, що вираховується на користь перестраховального брокера, який є посередником на ринку перестраховання та знаходить й пропонує цеденту або перестраховику можливість участі у перестраховальному процесі.

3. Тантьєма (додаткова комісія) - це комісія з прибутку, тобто своєрідна винагорода, яку перестраховик виплачує страховику додаткового до комісії за передані ризики у перестраховування [6, 29]. Тантьєма як додаткова комісія вираховується після закінчення терміну дії договору перестраховування, у випадку отримання перестраховиком прибутку за переданими йому в перестраховування ризиками. Однак “тантьєма - це не тільки додатковий дохід для перестраховувальника або винагорода за рентабельне проведення договору, але і стимул для формування стабільного і надійного портфеля страхувань, що передаються у той чи інший перестраховувальний договір” [1, 4-35; 15, 36].

В умовах збільшення обсягів страхових операцій та величини ризиків за ними, зростання страхових портфелів виникає необхідність прискорення перестраховувального процесу. Відповідно зароджується облігаторне перестраховування, яке набуває значного розвитку в сучасних умовах.

Облігаторне перестраховування дозволяє забезпечити цеденту автоматичне перестраховувальне покриття ризиків, відповідно до якого зникає необхідність у повторному узгодженні умов договору, андеррайтерських стандартів за прийнятими у страхування ризиками. За таким методом перестраховувальних відносин “перестраховувальник зобов’язується передати, а перестраховик прийняти у перестраховування ризики”, при цьому покриття ризиків відбувається і за тими договорами, які можуть бути укладені в майбутньому. Відповідно у страховій літературі ведуться дискусії про наявність страхового інтересу в облігаторному перестраховуванні. З одного боку, при укладанні облігаторного договору з перестраховування ризиків за майбутніми страховими договорами, страховий інтерес у прямого страховика відсутній. З іншого боку, як стверджує А.О. Таркуцяк, “...страхування (укладання страхових договорів) - це основна діяльність страховика і можливість витрат (виплат відшкодування), у зв’язку з цією діяльністю існує сама по собі, без прив’язки до конкретного прямого договору страхування. Прямі страхові договори обов’язково будуть мати і витрати на такі виплати за цими договорами” [13, 353].

Розділяючи думку автора зазначимо, що відносини із захисту майнових інтересів прямого страховика виникають у момент укладання облігаторного договору, зважаючи на характер його діяльності. А реальності такий договір набуває при укладанні всіх прямих страхових договорів, ризики у яких підлягають облігаторному перестрахованню, та передачі частини страхової премії за ними. Водночас, втрата андеррайтерського контролю та формування партнерських відносин на принципі доброї волі є недоліком такого методу перестраховання, оскільки не завжди оправдовує довіру перестраховиків, проте компенсується гарантованим обсягом перестраховальної премії за великою кількістю ризиків.

Основою стабільності діяльності цедента є достатність фінансової ємності, необхідної для прийняття на страхування різного виду та розміру ризиків. Укладання договору облігаторного перестраховання з фіксованим розміром власного утримання гарантує цеденту в умовах розвитку страхових операцій забезпечення необхідної ємності у майбутньому. Перестраховання сприяє розширенню обсягів страхової діяльності, нарощуванню розмірів власного капіталу та страхових резервів, збільшенню величини власного утримання, а відповідно кількості договорів страхування та страхових премій. Однак, якщо страхова сума за ризиком перевищує встановлений ліміт відповідальності перестраховика за облігаторним договором перестраховання, у цедента виникає необхідність укладання додаткового перестраховального договору факультативного перестраховання, що є недоліком облігаторного методу.

Облігаторне перестраховання дозволяє знизити адміністративні витрати, витрати часу і праці на оформлення і укладання договорів. Крім того, якщо цедент отримує перестраховальну комісію, розмір якої перевищує адміністративні витрати за переданими ризиками, то він отримує додатковий прибуток у розмірі абсолютного приросту перестраховальної комісії. Відтак прямий страховик сподівається на економічну вигоду за укладеними договорами облігаторного перестраховання.

Укладаючи договір облігаторного перестраховання, у цедента формуються партнерські стосунки з перестраховиками вищої категорії надійності, які в разі настання страхової події дозволяють цеденту зберегти свою фінансову стійкість і платоспроможність. При цьому перестраховик повинен бути переконаний у тому, що цедент заслуговує на його підтримку і умови перестраховального договору відповідають інтересам обох сторін. Чим вища надійність перестраховального захисту, тим дорожчим є договір облігаторного перестраховання.

Передача ризиків у перестраховання за факультативним та облігаторним методами може здійснюватися у пропорційній і непропорційній формі. З'ясуємо особливості непропорційного перестраховання та його відмінні ознаки порівняно з пропорційним перестрахованням. Це дасть змогу більш глибоко визначити сутність такої форми перестраховальних відносин та пріоритетів її застосування на практиці.

На нашу думку, до характерних ознак непропорційного перестраховання доцільно віднести такі:

1. Спосіб розподілу відповідальності, премії, збитку та виплати відшкодування. Так, при непропорційному перестрахованні відповідальність розподіляється між цедентом і перестраховиком на непропорційній основі, а виплачуване перестраховиком відшкодування визначається тільки величиною збитку і не залежить від страхової суми. “При непропорційному перестрахованні вартість об’єкта (страхова сума) заздалегідь розподіляється на кілька шарів (“леєрів”) однакової вартості, але з різними ймовірностями виплати страхового відшкодування. Перший, нижній шар, називається пріоритетом і його завжди утримує перший страховик, а вищі шари передаються на перестраховання іншим перестраховикам. Виплата відшкодування завжди розпочинається з нижнього шару і після того, як перший страховик повністю виконає свої зобов’язання, виплату здійснює другий перестраховик, потім третій і т.д. При такому способі поділу ризиків виплата відшкодування за верхні шари здійснюється тільки при значних або повних

збитках, що буває не так часто” [16, 308]. Відповідно розмір перестраховальної премії на кожному вищому шарі є меншим, оскільки зменшується страховий тариф та ймовірність виплати відшкодування. При цьому прямий страховик ризикує лише розміром власного утримання.

Розмір перестраховальної премії, що встановлюється у перестраховальному договорі прямо не залежить від обсягу зібраної страхової премії. Перестраховик визначає розмір премії як вартість запропонованого покриття. Водночас розмір премії може змінюватися за роками відповідно до розміру збитків чи збитковості, змін ринкової кон’юнктури, можливого збільшення страхового портфеля. Відповідно у пропорційному перестрахованні ризик розподіляється між цедентом і перестраховиком, тоді як у непропорційному - перестраховальний захист купується цедентом у перестраховика, що визначає ступінь впливу останнього на розмір перестраховальної премії. Величина перестраховальної премії за непропорційним перестрахованням має бути вищою, достатньою для покриття додаткових витрат, які здійснюють перестраховики (брокерська комісія, податкові платежі).

2. Витрати на обслуговування договорів непропорційного перестраховання є нижчими порівняно з пропорційними договорами, оскільки обсяг операцій за таким обслуговуванням значно менший за рахунок розміщення у перестрахованні лише великих збитків. Відповідно страховик може придбати перестраховальний захист за великими ризиками, які безпосередньо впливають на його фінансові результати.

3. Громіздкість підготовчої роботи до оформлення непропорційних договорів полягає у тому, що для точного розрахунку ціни непропорційного перестраховання перестраховик повинен детально вивчити характер і розмір збитків за страховими випадками попередніх років. Така конкретизована інформація на початкових етапах необхідна для розрахунку страхової суми та належної перестраховику премії. Водночас безпосередньо перестраховальний

процес характеризується мобільністю, простотою в організації перестраховування.

4. У непропорційному перестраховуванні, на відміну від пропорційного, комісія застосовується рідше, тобто плата за укладання і супровід непропорційного договору практично не передбачається. Однак цедент і перестраховик можуть зазначати розмір перестраховальної комісії у договорі.

5. Умови договору непропорційного перестраховування переглядаються щорічно, оскільки ціна за ним коливається залежно від динаміки страхових випадків та страхового портфеля.

6. За непропорційним перестраховуванням перестраховик прагне сформувати портфель з однорідними ризиками за природою і розмірами, що необхідно для розрахунку ціни непропорційного покриття адекватно прийнятим зобов'язанням. Тобто ризики, які за своїми характеристиками не можуть бути інтегровані у страховий портфель, не підлягають такому перестраховуванню. Відповідно виключені з портфеля ризики повинні бути покриті окремо, наприклад, за методом факультативного перестраховування. При цьому зазначимо, що збиток за страховим випадком передбачає його відшкодування згідно перестраховальної програми, яка водночас може охоплювати договори з пропорційним, так і непропорційним покриттям.

7. Непропорційне перестраховування забезпечує гарантії виконання страхових зобов'язань прямого страховика, чіткі межі його власного утримання та максимального розміру страхового відшкодування, можливості збереження страхових премій та страхових резервів. Водночас інтереси цедента і перестраховика можуть не співпадати, оскільки конкретизована інформація за прийнятими страховими ризиками, яка необхідна перестраховику при оформленні договору, розкриває андеррайтерську політику страховика.

Вибір конкретної форми перестраховування для організації перестраховувальних відносин має бути спрямований на зниження андеррайтерського ризику цедента на найвигідніших умовах. Кожна із зазначених форм забезпечує оптимальний перестраховувальний захист для

особливої структури страхового портфеля. Однак ідеальної форми не існує, оскільки і пропорційному, і непропорційному перестрахованню притаманні переваги та недоліки, які обумовлені технікою проведення операцій, їх вартістю. Тому при організації перестраховальної програми досить часто відбувається комбінування декількох методів передачі ризиків, форм здійснення перестраховання. Так, у деяких випадках за пропорційними договорами цедент передає перестраховикам повноваження щодо обробки ризиків, приймаючи їх андеррайтерську політику. При цьому страховик може встановити перестраховальну премію за пропорційним перестрахованням у розмірі нижчому, ніж оригінальна премія за прийнятими ризиками, залишаючи собі надлишок премії, як додаткове джерело фінансування розвитку операцій. Можливі зміни за згодою сторін і у непропорційному перестрахованні. Скажімо, за договором ексцедента збитку перестраховики можуть розраховувати перестраховальну премію за кожним переданим у перестраховання об'єктом та встановлювати різні ліміти покриття за ними. Такі зміни за договором ексцедента збитку аналогічні змінам за договором ексцедента суми.

Висновки. Отже, страховики у своїй діяльності можуть застосовувати різні методи передачі ризику в перестраховання та форми проведення перестраховальних операцій, укладаючи при цьому певні види договорів, які дозволяють їм вирішувати важливі завдання і досягати поставленої мети. Відбувається взаємопроникнення різних форм і методів перестраховання, за якого функції одного виду перестраховальних договорів можуть бути застосовані у інших їх видах. Вибір форми і методу перестраховання повинен відповідати вимогам цедента, який зацікавлений в укладанні договору перестраховання на оптимальних для нього умовах, і водночас задовольняти інтереси обох учасників перестраховальних відносин.

Список використаних джерел

1. Артамонов А. Виды комиссий в перестраховании / А. Артамонов. - М.: Издательский дом "Страховое ревю", 2000. – 51 с.
2. Базилевич В.Д. Страхування: підруч. / В.Д. Базилевич. – К.: Знання, 2008. – 1019 с.
3. Вовчак О.Д. Страхування: Навчальний посібник. 3-тє видання, стереотипне / О.Д. Вовчак. – Львів: "Новий Світ-2000", 2006. – 480 с.
4. Камынкина М.Г., Солнцева Е.Е. Перестрахование. Практическое руководство для страховых компаний / М.Г. Камынкина, Е.Е. Солнцева. – М., 1994. – 137 с.
5. Мних М.В. Перестраховання: посіб. для студ. вузів / М.В. Мних. – К.: Знання України, 2004. – 96 с.
6. Постникова И. К проблеме танъемы / И. Постникова // Страховое ревю. - Апрель, 2001. – С. 29-30.
7. Пфайффер К. Введение в перестрахование / К. Пфайффер.– М.: Анкил, 2000. – 155 с.
8. Райзберг Б.А., Лозовский Л.Ш., Стародубцева Е.Б. Современный экономический словарь. 5-ое изд., перераб. и доп. - М.: Инфра-М, 2007. - 495 с.
9. Розпорядження Державної комісії з регулювання ринків фінансових послуг України "Про затвердження Положення про реєстрацію страхових та перестрахових брокерів і ведення державного реєстру страхових та перестрахових брокерів" [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://www.zakon.rada.gov.ua> (дата останньої модифікації 19.07.2011).
10. Ротова Т.А. Страхування: навч. посіб. – 2-ге вид. переробл. та допов. / Т.А. Ротова. – К.: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2006. – 400 с.
11. Резнікова В.В. Правове становище страхових (перестрахових) брокерів як посередників на страховому ринку / В.В. Резнікова // Науковий журнал "Економіка і управління" Європейського університету, 2008. - №3(41). – С.87-95.
12. Страхування: Підручник / Керівник авт. колективу і наук. ред. С.С. Осадець. – Вид. 2-ге перероб. і доп. – К.: КНЕУ, 2002. – 599 с.
13. Таркуцяк А.О. Страхові послуги: Навч. посібник / А.О. Таркуцяк. - К.: Вид-во Європ. ун-ту, 2004. – 584 с.
14. Ткаченко Н.В. Оптимізація параметрів перестраховання / Н.В. Ткаченко // Вісник Тернопільського національного економічного університету. – 2007. – №4. – С.52-64.
15. Экономика страхования и перестрахования. – М.: Издательский центр "Анкил", 1996. – 244 с.
16. Шумелда Я.П. Страхування: навч. посіб. Видання друге, розширене / Я.П. Шумелда. – К.: Міжнародна агенція "БІЗОН", 2007. – 384 с.

The reasonable combination of forms and methods of reinsurance

The article deals with basic methods and forms of reinsurance. Determined the advantages and disadvantages of optional and obligatory reinsurance methods. The comparative analysis of proportionate and disproportionate forms its conduct. Defined reasonable conditions of reinsurance contracts from the position of arrangement its basic forms and methods.

Key words: reinsurance, facultative reinsurance, reinsurance, proportional reinsurance, non-proportional reinsurance, reinsurance commission, reinsurance broker.